Nicolaus <de Lyra> [Oth.]: Biblia latina. [Enth.:] Postilla / Nicolaus de Lyra [u.a.]
Nürnberg: Anton Koberger, 1485 Seite 429

Et pdat reliquias ciuitatis.i.cōgregatōis maloꝝ obstina-
toꝝ:q̄ sunt ciuitas dyaboli:sicut et iusti sūt ciuitas dei.
k Cūq̧ vidisset. Hic cōuertitur ꝓphetia balaā ad alias
gentes:et pmo ad amalechitas cū dicitur. l Princi-
piū gentiū amalech.nō pōt dici q amalech sit simpliciter
principiū gentium
qz fuit filius eliphat
filij esau. vt habet
Geñ.xxxvj.añ quē
fuerūt multi genti-
les:s dicit pricipiū
gentiū q̄ insurrexe-
rāt cōtra filios isrl.
post exitum de egy
pto:vt habet Exo.
xvij. m Cuius
extrema pdent.per
filios isrl:qd factū
fuit in tpe regis sau
lis.vt habet primo
Reg.xv. Scdo cō-
uertit ꝓphetia ad
filios ietro:cū dici-
tur. n Vidit quoq̧ cyneū.iste cyna a quo dicti sunt cy
nei fuit filius ietro vt dicūt aliqui:vel potius ipsemet ietro vt
dicūt alij:put dictū est s.x.ca.Et ponit hic iste pplus iuxta
amalech:qz habitabat iuxta eū:sm q dicit.j.Reg.xv.ca.
Dixitq̧ saul cyneo:abite recedite atq̧ discedite ab ama-
lech:ne forte inuoluam te cū eo. o Robustū quidem
est habitaculum tuū.locus em̄ sue habitationis erat fortis
ꝓpter difficilē accessum ex rupibus.sequit. p Assur ei
capiet te.fortitudo em̄ loci nō potuit eū saluare:quin ca-
peret et captiuaret cū decē tribubus isrl.quas captiuauit
rex assur tempore osee regis israel. vt habetur.iiij.Reg.
xvij.Tercio cōuertit pabola ad romanos cū dī. q As
sumptaq̧ pabola rc.ꝓphetie tn̄ sue pmittit exclamatōez
dicens: r Heu q̄s vic.est qn̄ ista faciet deus.s.q̄ sequū-
tur.q.d.tanta strages p romanos fiet in diuersis ptibus
orbis q vix poterit aliquis euadere gladiū eoꝝ. s Ve
nient in tricribus.i.in nauibus. t De italia.quia p na
uigiū venit exercitus romanoꝝ ad ptes illas orientales.
v Supabunt assyrios:quoꝝ dominiū erat magnū.
x Vastabūtq̧ hebreos.qd inchoatū est tpe pompeij: cō
sūmatū tpe tyti et vespasiani. y Et ad extremū etiam
ipi pibunt.s.romani:qd exposuit Ra.sa.futurū p regem
messiam.vt dictū ē s.et improbatū.ideo aliter dicendū q
hoc factū est p bella intestina inter romanos cōsurgentia
ꝓpter q̄ multa regna recesserūt a dnio imperij romani: et
illud qd remansit videt quasi quottidie intestinis bellis
cassari.et hoc notat cū dicitur. Ipi pibunt.s.a semetipsis
bellis intestinis. z Balac q̧z via qua venerat redijt.cō
duxerat em̄ balaā vsq̧ ad fines terre sue:vt haberet cōsili
um cō filios isrl in fine sicut ei pmiserat. In ca.xxiiij.
vbi dī in postilla. Qz pulchra tabnacla tua rc. Additio

Circa ꝓphetias balaam tā pcedentes q̧ sequētes
tria occurrūt attendēda. Primū ē q licet de statu
populi israelitici a principio vsq̧ ad finē tractent:
vt ptz:nunq̧ tn̄ aliquid tāgunt de infortunijs seu aduer-
sitatibus:licet multa talia eis deuenerūt:tā tpe iudicū q̧
etiā tpibus regū:et maxie in captiuitate babylonica et in
alijs.s solū tāgūt ꝓsperitatē eoꝝ. Cuius ratio pōt esse:q
deus nolebat vt talia reuelarentur balaā:nec p ipm mai-
festarentur gentibus:ne ex hoc possent audatiā assume-
re resistendi seu inuadendi eos:et iō in principio deus vni-
uersaliter dixit ipi balaā: Non maledicas pplm qz bene-
dictus ē.in quo phibuit sibi ne aliquis mali de eis dicere-
tur. Scdm qz balaā ꝓphetauit de his q̄ pertinēt ad ꝓspe-
ritatem illius ppli:non solū tpalem sed etiā spūalē:que qui
dē bona spūalia intelligenda sunt de iustis.s.de isrl seu ia-
cob sm spm̄:non aūt de puersis:vt patebit inferius i locis
suis. Terciū est:q quatuor ꝓphetie istius balaā videntur
respicere quatuor status ppli israelitici.quoꝝ prim⁹ ante
legē ē.s.ab abrahā vsq̧ ad dationē legis.scdus ē a datio

k Cūq̧ vidisset amalech:
assumēs pabolā ait: l Prī-
cipiū gentiū amalech m cuius
extrema pdet. n Vidit quo
q̧ cyneū 7 assūpta pabola
ait: o Robustū qdē ē hītacu
lum tuū:sz si in petra posu-
eris nidū tuū:et fueris ele-
ctus d stirpe cyn q̄diu po-
teris pmanere? p Assur ei ca
piet te. q Assūptaq̧ pabola
iterū locutus est. r Heu quis
victurus ē qn̄ ista faciet deus?
s Venient i trierib⁹ t de italia
v supabūt assyrios x vastabūt
q̧ hebreos: y 7 ad extremū
et ipi pibūt. z Surrexitq̧ ba
laam:et reuersus in locum
suū: balac quoq̧ via qua
venerat:redijt.

ne legis vsq̧ ad tempus quo possederūt terrā pmissi-
onis.ante tn̄ q̧ regem habuissent aut templū. tercius
ē a tpe predicto vsq̧ ad tempus q̄ habuerūt regez et
templū inclusiue.quartus ē et finalis status populi
sub xpo:et i oibus istis sēp tangit ꝓspitas eoꝝ:omissis
aduersitatibus
rōne pdicta. In
pria igitur ꝓphe-
tia cōmēdat pri
mū statū illius po
puli de quatuor.
Primo d hoc q
erat a deo bene-
dictus.vnde nō
poterat maledi
ci qd correspon
det cū hoc qd fu
it dictū abrae in
prima sui voca-
tōne.Geñ.xij.c.
Benedicā tibi
rc.Et bndicā be
nedicentib⁹ tibi
rc.d q̄ dic h ba-
laā. Quō maledicā cui n̄ maledixit deus.scdo cōmēdat
eū de h q erat sepat⁹ i gētib⁹ i fide:d q̄ h dr. Ppls sol⁹
hitabit:et int gētes n̄ reputabit. 7 qz ista distinctio in-
cepit ab abraam et fuit cōtinuata p patriarchas. ideo
huic distinctioni pdicit. De sūmis silicibus videbo eū
et de collibus cōsiderabo illū.s.de viris iustis et perfe-
ctis qui mōtib⁹ in scriptura assimilantur:a quibus il-
le populus sūpsit initiū.tercio cōmendat eū de magna
numerositate:quia cū primi pres essent pauci:tn̄ i ma-
gnam multitudinē creuerūt:de quo dicit. Quis dinu-
merare possit puluerē iacob rc.correspondet ad illud
q dixit deus abrae Geñ.xiij.ca. Multiplicabo semen
tuū sicut puluerē terre.quarto commendat eū de bo-
no fine:de quo dicit: Moriatur anima mea morte iu-
stoꝝ:et fiant nouissima mea hoꝝ similia correspondz
ad hoc qd dicit Geñ.xv.ca. Tu aūt ingredieris ad pa
tres tuos in pace.in quo videtur assecurare eū de peis
alterius vite.vnde in sinu abrae iusti ante aduentum
xpi legunt collocari:vt luc.xvj.ca. Nec mirū si balaā
cū esset pessimus appeteret finē iustoꝝ:nā sm Gre.in
pastorali. Sicut plerūq̧ mali inutiliter cōpunguntur
ad iusticiam.sic plerūq̧ boni innoxie tentant ad cul-
pam. In secūda ꝓphetia primo cōtinuat dicta dicen-
dis dicens. Nō est deus quasi hō vt mentiatur rc.q.d
iste ppls vt nō dixi nō est maledictus a deo:sed ecōtra
qz deus mentiri nō pōt:ideo ad benedicendū adduct⁹
sum rc. Consequent videt tangere scdm statū ppli su-
pradictū quē cōmendat in quinq̧. Primo a sepatiōe
idolatrie que in prio pcepto fuit phibita de quo dicit:
Nō ē idolū in iacob:nec videt simlachrū in isrl. scdo
cōmēdat illū statū de cultu vni⁹ dei.qd multiplicit tra-
ditur in lege de quo dicit: Dns deus ei⁹ cū eo est:tercio
cōmendat eū de hoc:q etiā sine rege tpali victoriā ob-
tinebāt de regib⁹ sibi aduersantibus:vt patet pcipue i
hystorijs iosue et etiā iudi.de quo dicit. Clangor victo
rie regis in illo ē.q.d.licet nō habeant regē tpalē:obti-
nent tn̄ victoriā ac si regē habuissent:et qz illa victo-
ria pcedebat ab illo cui⁹ fortitudo maxia ē.ideo sbdit
Dns de⁹ eduxit eū de egypto c⁹ fortitudo silis ē rhino-
cerontis.s.c⁹ cornua in quib⁹ designat potestas seu for
titudo:sunt peminētia ceteris.quarto cōmendat eos
in hoc q nō regebantur in cognitione agendoꝝ seu fu
turorū p vana et supstitiosa.s p reuelationes diuinas
de quo dicit. Nō est augurium in iacob:nec diuinatio
in israel.et temporibus suis dicetur iacob et israeli q̄d
operatus sit dominus.s.per prophetas denunciantes
ea que deus vult operari.quinto cōmendat eos d hoc
q in pmptu erat eis parata victoria de aduersantib⁹
de quo dicit. Ecce populus vt leena consurget et cetera.
Et non accubabit leo donec deuoret predam et occiso

TECHNISCHE UNIVERSITÄT DARMSTADT
http://tudigit.ulb.tu-darmstadt.de/show/inc-iv-254/0428
Universitäts- und Landesbibliothek Darmstadt
gefördert durch die DFG